

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Tertia est consideratio excitande affectionis q[...] surgere.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Sermo de aduentu dñi in carne

Tertio peccatis aufert po testate defensionis. *Figura* Jud. v. Sisa-
re dormiens caput cu clauo terre figit. Et
Jud. xv. Sason dormiens crine & fortitudo
dixit spoliat. Et. j. Reg. xv. Saul dormi-
ens amisit ephraim isolatois & hasta defen-
sionis. Sic petor dormiens in peto amisit
fortitudinem spualem & pratem defensionis.
Et hoc propter triplicem rōnem. **Prima**
dicit ratio pncipiose subiectionis. quia vix
homo per petm subicit diabolo tanq ser-
uus qui est sub prate dñi sui. *Ps. ij.* A q
quis supatus est: eius & seruus est. Dicit
naturales qz ex q ceruus victus est ab alio
ceruo nunq ei postea resistit. sed qn occur-
rit ei qñ dñm eū reputas caput inclinat &
cornua in signū subiectionis & seruitutis
Sic miser homo vixit a diabolo p cōsen-
sum peti: ei postea nō resistit. Seruus q
pe nō potest recedere d seruitio dñi sui qñ
vult: sic nec hō a peccato. *Piscis* per se in-
trat nassam & qñ vult: sed non p se & qñdo
vult exit. *Ps.* Spūs vadens & nō rediens.
Madēs. s. p se in petm: sed nō p se redies.
Secunda dicit ratio damnose puationis.
Vix hō p petm priuat auxilio diuine grē
Ideo sicut nauis fracto gubernaculo non
q vult dñs exis ducit. sed q eam vent im-
pulerit. Sic vt dicit *Chrys.* homo q est i pec-
cato diuine grē auxilio pdito non qd vult
agit: sed quod diabolus. *Rom. vij.* Qd no-
lo hoc ago. *Thies. j.* Abierūt absq forti-
tudine ante faciem subsequēntis.
Tertia dicit ratio ruinosē debilitationis.
quia vix per peccatuz debilitat inclinatio
hominis ad bonū virtutis. *2d pbat Tho-*
mas. 2. q. lxxv. quia p actus hmanos fit
inclinatio ad similes actus. Et hoc aut q
aliquid inclinā ad vñū pñoz debilitat ei
inclinatio ad aliud. Unde cū petm sit frū-
ti contrariū: ex hoc ipso q hō peccat debili-
tat eius inclinatio ad bonū virtutis. *Nec*
Tho. Vñ peccatū dicit pōr paralytis spiri-
tualis. *Barth. vij.* Puer meus iacet in
domo paralyticus & male torquet. Pecca-
tor em p seipm a peto surgere non potest:
neq ab hostib suis se defendere. Et dicit
itaq patz q status peccati pueniēter dicit
somnia: & q miserabilis sit dormitio pecca-
ti: et quāto diuturnior: tanq petor. Ideo

sine vltiori dilatione hora est iam nos de
somno surgere. **Hec** de secunda conside-
ratione pncipali in sbis propositis supe-
rius insinuata.

Sequit tertia cōsideratio
Tertia pncipalis cōsideratio que in
passim pro themate tangit: est cō-
sideratio exercitade afflictionis q no-
taf cū dicitur: surgere. i. a somno excitari. Post
sunt aut huiusmodi excitationis affectus
tres pncipue rōnes assignari ex considera-
tione triplicis aduentus dñi puenientes.
Ideo huiusmodi triplicis aduentus cōsideratio
nobis ostendit manifeste qz hora est iam
nos de somno surgere.

Prima est stimulatō feruentis amoris
q in nob esse dicitur ex cōsideratōe pmi aduen-
tus dñi qui est maxime admirabilis.

Secunda est afflictio vrgentis doloris
que in nob esse debet ex cōsideratōe adue-
tus in mentē q est maxime desiderabilis.

Tertia est sollicitatio pūgentis timoris.
Cum em dñs ex sua misericordia inextimabilē
ad nos venire velit & i nobis habitare: val-
de nobis dolendus est pro peccatū qzibus
a nobis deum repellim⁹ & diabolo nosmet
ipso subicim⁹. Sollicitatio aut timoris
in nobis esse debet ex cōsideratōe vltimi
aduentus qui est maxime terribilis. s. ad-
uentus in iudicium. **Stimulatō** amo-
ris sit excitationis et vigilie causa: patet.
Ham Gen. xxij. Jacob p Rachel seruicens
ex amore dicebat. Fugebat somnus ab
oculis meis. Unde etiā amor dei vigilie
nos facit in bonis opibus. De afflictioe
aut doloris q sit excitationis & vigilie cau-
sa: patet. quia infirmi acerbitate morbi: et
pueri cum virgīs excitant. Unde. *j. Da-*
chab. vij. dicit Antioch⁹. Recessit somn⁹
ab oculis meis: & occidi & corruī rē. et se-
quif. In quantā tribulationē deueni et in
quos fluctus tristitię in qua nunc sum qui
secundus dā & dilectus in potestate mea
De sollicitatione autē timoris patet: quia
vigiles sunt qui sentiunt celsus hostib air-
cūdari: et q timent vehementer aliqd ma-
gnū imminēs piculum. Ideo bene dicit
Bar. xij. Vigilate: nescitis em qñ tēpus
sit. s. comparēdi coram summo iudice.

Et igit triplicem predictam excitationē
nis & vigilie rationem habeam⁹: oportet

De veniēdi causalitate Fo. VI

nos toto mentis affectu triplicem predi-
cum dñi aduentum considerare
Primo aduentum in carnem.
Debinc aduentum in mentem.
Postremo aduentum ad iudicium.

De aduentu domini in carnem

Circa aduen-
tum dñi in carnem (cuius deuo-
ta consideratio diuinus in nobis
amorē accendere debet) tria sunt p̄cipue
consideranda

Primū est veniēdi causalitas.

Secundū est venientis benignitas.

Tertium est aduentus oportunitas.

Primo est consideranda veniēdi cau-
salitas. Ubi notande sunt tres huius
causae principales.

Prima est diuine miserationis liberalitas.

Secunda est nobilitas admirabilis.

Tertia est nostre promotionis utilitas.

Utilitas inexplacabilis.

Prima igitur causa huius

aduentus dñi in carnem est diuina libera-

litas et infinita misericordia. Circa quā ad-

spens faciemus triplicem considerationem

Prima est consideratio declarationis

Secunda compassionis

Tertia instructionis.

Prima igitur est consideratio declaratiua:

ubi videtur declarandū est quomodo diuina li-

beralitas causa fuit saluo dei veniēdi in car-

nem. Bern. in quodam sermōe. Porro in-

estimabilis dignatio ac penitus inenarra-

bilis quod in carceris huius ferocem horro-

remque tanta dignata est descendere celsitu-

do. Nam quis dubitet magnū aliquid in

causa fuisse quod tanta maiestas in locū tā in-

dignum descendere dignata est. Plane ma-

gnū aliqd: quia misericordia magna: quia

miseratio multa: quia redemptio copiosa.

Hec Bern. Vere itaque non ex aliquo p̄-

cedenti merito: sed ex dei misericordia et

liberalitate venit ipse dominus in mundum

Verū tamen s̄m beatū Bonauen. in. iij.

dist. iij. Notandū: quod de incarnationis my-

sterio loqui possimus. Vel quantum ad
temporis circumstantiā: Vel quantum ad
eius efficaciam: Vel quantum ad eius sub-
stantiam siue essentiam. Si quantum ad
temporis circumstantiā: potest concedi abs-
que calūnia cadere sub merito precum eccle-
sie. Sancti enim patres flagrantissimis de-
siderijs meruerunt incarnationis accelera-
tionem. De quibus Bernardus sermone. iij.
super Cantic. ait. Ardorem desiderij pa-
trum suspirantium christi in carne presen-
tiam frequentissime cogitans compungor
et confunder: in memetipso: et vix conti-
neo lachrymas: ita pudet teporis torpori-
risque miserabilium temporū horum. Qui
namque nostrum tantum gaudium ingerat
gratie huius exhibitio: quantum sanctis
patribus accenderat desiderij promissio-
rum. Hec Bernardus. Si etiam loqua-
mur de beneficio incarnationis quantum
ad efficaciam que erat liberatio a seruigi-
o diaboli et a reatu carentie visiois dei:
cadit sub merito. Sed si de illo loquamur
quantum ad illius beneficii substantiam:
dicendum est quod transcendit omnium sancto-
rum merita. propter quod non est iuste re-
tributionis: sed dignationis eminentissimae.
Nam si congregetur in unum humili-
tas omnium sanctorum: nunquam poterit in mi-
nimo compari humilitati illi qua dei filius
us apparere voluit in forma serui: habitu
inuentus ut homo. Si colligant omnia sus-
piria: omnes lachryme: des pene omnes
cruciatu: oia etiam genera mortis quocumque
passi sunt sancti propter christum et collidentur ex
vna parte: et ex alia parte ponatur vna lachry-
ma christi vel nascentis: vel fugientis per
egypti nemora vel orantis vel patientis:
plus vna illa lachryma valet ex fornaceo
illo corde procedens quam omnia illa bona
que diximus et que cogitare possumus in
quibuscumque sanctis et amicis dei. Ideo
bene dicit apostolus ad Titum. iij. Apparu-
it benignitas et humanitas saluatoris no-
stri dei non ex operibus iusticię que feci-
mus nos: sed s̄m suam misericordiam sal-
uos nos fecit. Bernar. in quodam sermo-
ne. Si personam venientis intueor: non
capio excellentiam maiestatis. Si consi-
dero ad quos venerit: dignationis ma-